

Opinia Komitetu Regionów „Rola władz lokalnych i regionalnych w promowaniu wzrostu gospodarczego i działaniu na rzecz tworzenia miejsc pracy”

(2013/C 62/14)

KOMITET REGIONÓW

- Przypomina Komisji Europejskiej, że władze lokalne i regionalne często są odpowiedzialne za wdrażanie polityki zatrudnienia, edukacji i szkoleń zawodowych. Wymiar terytorialny tych strategii ma zatem ogromne znaczenie i szkoda, że w komunikacie Komisji Europejskiej nie znalazło się konkretne odniesienie do kompetencji regionów i władz lokalnych w tym zakresie.
- Przyjmuje z zadowoleniem środki opisane w „Pakcie na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”. Zwraca uwagę na związek między tym paktem a programami na rzecz wzrostu uwzględnionymi w wieloletnich ramach finansowych (WRF) na lata 2014–2020, począwszy od rubryki 1 „Trwały wzrost”.
- Zachęca państwa członkowskie do uwzględnienia w swych krajowych programach reform wytycznych Komisji Europejskiej, a zwłaszcza zaleceń dotyczących modelu *flexicurity*, który jest prawdziwym wyzwaniem dla europejskiego rynku pracy.
- Uważa za istotne zachęcanie do samozatrudnienia i prywatnej przedsiębiorczości, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorstw zakładanych przez młodych ludzi. Mogłoby to pomóc w efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, które w innych okolicznościach pozostają bezproduktywne (koszty przedwczesnych emerytur, zapomogi dla bezrobotnych).
- Proponuje większe zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych w opracowanie polityki zachęt dla ekologicznych miejsc pracy w ramach krajowych planów zwiększania zatrudnienia.
- Ocenia pozytywnie propozycję udoskonalenia Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES), m.in. poprzez wprowadzenie serwisu „Match and Map”, który przyczyni się do jasnego przedstawienia dystrybucji geograficznej ofert pracy. W związku z tym przypomina regionalne i krajowe znaczenie stypendiów umożliwiających zdobycie doświadczenia zawodowego oraz proponuje zakrojone na szeroką skalę połączenie ich z programami realizowanymi przez Europejską Sieć Przedsiębiorczości, regiony oraz izby handlowe.

Sprawozdawczyni	Maria Luisa COPPOLA (IT/PPE), członkini Rady Regionalnej, region Veneto
Dokument źródłowy	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „W kierunku odnowy gospodarczej sprzyjającej zatrudnieniu” COM(2012) 173 final

Opinia Komitetu Regionów – Rola władz lokalnych i regionalnych w promowaniu wzrostu gospodarczego i działania na rzecz tworzenia miejsc pracy

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

1. Przyjmuje z zadowoleniem komunikat Komisji Europejskiej „W kierunku odnowy gospodarczej sprzyjającej zatrudnieniu” i przypomina, że pełne zatrudnienie i spójność społeczna to cele zapisane w TFUE, które należy realizować z poszanowaniem zasad proporcjonalności i pomocniczości (art. 3, 4, 5, 6 i 9 TFUE). Uznaje komunikat Komisji za akt o charakterze politycznym, po którym powinny nastąpić konkretne inicjatywy ustawodawcze państw członkowskich oraz władz lokalnych i regionalnych.

2. Odnotowuje, że Komisja zwraca uwagę na konieczność przeprowadzenia reform strukturalnych na szczeblu krajowym, głównie w celu zliberalizowania rynku usług i rynku pracy. Komitet zgadza się co do potrzeby takich reform, ale chciałby, by przedstawiono bardziej konkretne propozycje działań służących stymulowaniu zatrudnienia w zielonej gospodarce.

3. Ponownie zwraca się do Komisji, by we wszystkich swych wnioskach, zwłaszcza dotyczących wdrażania komunikatu Komisji pt. „W kierunku odnowy gospodarczej sprzyjającej zatrudnieniu”, uwzględniła art. 9 TFUE, w którym mowa jest o wspieraniu wysokiego poziomu zatrudnienia, zapewniania odpowiedniej ochrony socjalnej i zwalczania wykluczenia społecznego.

4. Zdecydowanie popiera strategię „Europa 2020” i przewidziane w niej mechanizmy (np. krajowe programy reform), a także zaangażowanie na rzecz realizacji jej celów w zakresie zatrudnienia. Zachęca tym samym państwa członkowskie do podążania drogą wzrostu i innowacji wyznaczoną w tej strategii.

5. Niemniej stwierdza z zaniepokojeniem, że w ostatnich latach różnice społeczne i gospodarcze między państwami członkowskimi (oraz poszczególnymi regionami) zamiast się zmniejszać, coraz bardziej się pogłębiają.

6. Podkreśla, że dla osiągnięcia celów zdefiniowanych w europejskiej strategii zatrudnienia wskazane jest uwzględnienie wymiaru terytorialnego, co umożliwi państwom członkowskim oraz władzom lokalnym i regionalnym utrzymanie wystarczającej elastyczności w zakresie wyznaczania priorytetów i opracowywania odpowiednich rozwiązań strategicznych. Dużą wagę

może mieć również właściwe wykorzystanie środków w ramach polityki spójności. W związku z tym podejście oparte na wielo-poziomym sprawowaniu rządów, zgodne z zasadą pomocniczości, zwłaszcza przy sporządzaniu krajowych programów reform, z pewnością najbardziej się nadaje do tego, by zaspokoić potrzeby lokalne i skuteczniej zrealizować cele w zakresie zatrudnienia.

7. Uważa, że wyzwaniem w zakresie zatrudnienia zarówno obecnie, jak i w przyszłości jest nie tylko walka z bezrobociem osób młodych, lecz również zaradzenie brakowi zatrudnienia wśród osób powyżej 55 roku życia, osób niepełnosprawnych, imigrantów i kobiet oraz wzrostowi liczby długotrwale bezrobotnych. Z tego względu zachęca Komisję Europejską i państwa członkowskie do zwrócenia szczególnej uwagi na kategorie stanowiące cenny i doświadczony kapitał ludzki.

8. Przypomina Komisji Europejskiej, że władze lokalne i regionalne często są odpowiedzialne za wdrażanie polityki zatrudnienia, edukacji i szkoleń zawodowych. Wymiar terytorialny tych strategii ma zatem ogromne znaczenie i szkoda, że w komunikacie Komisji Europejskiej nie znalazło się konkretne odniesienie do kompetencji regionów i władz lokalnych w tym zakresie.

9. Zachęca Komisję Europejską i państwa członkowskie do przedsięwzięcia środków koniecznych do wyeliminowania szkodliwej praktyki dumpingu socjalnego i pracy nierejestrowanej, związanej również z różnymi formami wykorzystania imigrantów przebywających nielegalnie na terenie danego kraju.

10. Apeluje do Komisji Europejskiej o wspieranie konkurencyjności europejskiego sektora przemysłowego i usługowego poprzez wzmacnianie unijnego zarządzania gospodarczego po to, by nie pozwolić na powrót do polityki protekcjonizmu.

Posiedzenie Rady Europejskiej w dniach 28–29 czerwca 2012 r., „Pakt na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”

11. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż kwestie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia znalazły się w centrum uwagi Rady Europejskiej na posiedzeniu w dniach 28–29 czerwca 2012 r., zaś podczas szczytu dostrzeżono konieczność uruchomienia instrumentów i strategii na wszystkich szczeblach sprawowania rządów w Unii Europejskiej w celu tworzenia miejsc pracy i generowania wzrostu gospodarczego.

12. Podkreśla, że konsolidacja budżetowa państw członkowskich nie jest celem sama w sobie. Od władz lokalnych i regionalnych powinno się wymagać wyważonego udziału – z poszanowaniem zasady proporcjonalności i bez uszczerbku dla ich wzrostu gospodarczego oraz spójności terytorialnej i społecznej.

13. Przyjmuje ogólnie rzecz biorąc z zadowoleniem środki adresowane do państw członkowskich oraz środki na poziomie Unii Europejskiej opisane w „Pakcie na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”. Zwraca uwagę na związek między tym paktem a programami na rzecz wzrostu uwzględnionymi w wieloletnich ramach finansowych (WRF) na lata 2014–2020, począwszy od rubryki 1 „Trwały wzrost”. Te same państwa, które poparły pakt, powinny teraz przyjąć spójne stanowisko w ramach negocjacji dotyczących WRF. Zwłaszcza w odniesieniu do środków europejskich uzgodnionych w konkluzjach Rady Komitet Regionów zwraca uwagę na konieczność wzmocnienia jednolitego rynku, ograniczenia złożoności przepisów regulacyjnych, zmobilizowania EBI i szybkiego rozpoczęcia „fazy pilotażowej obligacji projektowych” służących finansowaniu szybkich działań sprzyjających wzrostowi gospodarczemu. Niezmiernie istotne jest, by unikać zakłóceń konkurencji w fazie pilotażowej oraz sytuacji, w której projekty nie są rentowne ekonomicznie. Instrument ten nie powinien zastępować kapitału państw członkowskich, organów lokalnych i regionalnych, ani też kapitału prywatnego. Kontynuowanie projektu po zakończeniu fazy pilotażowej powinno zależeć wyłącznie od wyników niezależnej oceny. W ocenie tej należy zwrócić uwagę na to, czy wybrane projekty stworzyły wartość dla Unii.

14. Odnośnie do wprowadzenia obligacji projektowych w celu finansowania strategicznej infrastruktury przypomina swoje wcześniejsze stanowisko w sprawie instrumentu „Łącząc Europę”⁽¹⁾, zgodnie z którym sugerował włączenie władz lokalnych i regionalnych w realizację projektów TEN z myślą o maksymalizacji korzyści dla obywateli.

15. Wyraża jednakże ubolewanie z powodu tego, że konkluzje Rady nie znajdują odzwierciedlenia w szybkich działaniach wszystkich państw członkowskich ani z większym naciskiem nie propagują dalszych rozwiązań ukierunkowanych na wzrost.

Działania na rzecz tworzenia miejsc pracy

16. Wyraża uznanie dla propozycji Komisji Europejskiej w zakresie tworzenia miejsc pracy, zwłaszcza jeśli chodzi o ograniczenia obciążeń podatkowych dla przedsiębiorstw bez wywierania wpływu na budżet, lecz z jednoczesnym zmniejszeniem klina podatkowego na rzecz innych form dochodów (jak np. podatki środowiskowe).

17. Podkreśla wagę – zwłaszcza w kontekście kryzysu gospodarczego – koncentrowania działań w celu nie tylko tworzenia nowych miejsc pracy i wspierania zachęt dla restrukturyzacji, ale przede wszystkim utrzymania istniejącego zatrudnienia.

18. Sugeruje lepsze wykorzystanie, koordynację i interoperacyjność instrumentów dostępnych na szczeblu europejskim, krajowym i regionalnym, a także na szczeblu izb handlowych (zachęcając zwłaszcza do wykorzystania nie tylko EFS, lecz również EFRR) do wsparcia samozatrudnienia, przedsiębiorstw

społecznych, kształcenia przemienne i tworzenia nowych przedsiębiorstw. Dzięki ściślejszej koordynacji możliwe będzie efektywniejsze wykorzystanie instrumentów.

19. Uważa, że europejska agenda na rzecz wzrostu mająca zapewnić trwałe miejsca pracy wysokiej jakości powinna opierać się na celu dotyczącym wdrożenia realnej strategii na rzecz odbudowy przemysłu w Europie, przy czynnym udziale władz publicznych wszystkich szczebli, oraz na solidnej polityce przemysłowej sprzyjającej konkurencyjności MŚP (stanowiących trzon gospodarki europejskiej, będących podstawą jej historii kulturowej i produktywności) i sektora usługowego. Tego rodzaju strategia na rzecz odbudowy przemysłu zakłada, że Komisja Europejska w pełni wykorzysta potencjał traktatu lizbońskiego w dziedzinie polityki przemysłowej poprzez wykorzystanie możliwości „podjęcia każdej użytecznej inicjatywy w celu wsparcia (tej) koordynacji (między państwami członkowskimi w dziedzinie polityki przemysłowej), w szczególności inicjatywy mającej na celu określenie wytycznych i wskaźników, organizowanie wymiany najlepszych praktyk i przygotowanie elementów niezbędnych dla prowadzenia okresowego nadzoru i oceny” (art. 173 TFUE). Owa strategia na rzecz odbudowy przemysłu, która powinna powstać w wyniku przeprowadzenia śródkresowej oceny inicjatywy przewodniej „Polityka przemysłowa w erze globalizacji” dotyczyłaby szczególnie ułatwienia dostępu do kredytu, zniesienia obciążeń administracyjnych i stworzenia lepszego klimatu dla przedsiębiorczości, do czego Komitet Regionów przyczynia się we współpracy z Komisją Europejską poprzez konkurs o tytuł „Europejskiego Regionu Przedsiębiorczości”. Komitet pragnie również podkreślić znaczenie sprawnie i skutecznie działającego sektora publicznego, który jest niezbędny dla wzrostu gospodarczego.

20. Uważa, że kluczowym elementem dla konkurencyjności przedsiębiorstw europejskich jest wzrost wydajności dzięki zrównoważonemu zarządzaniu zasobami, a także dzięki długotrwałym szkoleniom, innowacyjności i podziałowi odpowiedzialności. Za istotne uważa zatem wykorzystanie doświadczenia przedsiębiorstw, które działają na rzecz zrównoważonego rozwoju, także poprzez stosowanie certyfikatów europejskich.

21. Zwraca uwagę, że jeśli chodzi o waloryzację jakości produkcji europejskiej, pozytywny wpływ na firmy mogłoby również wywrzeć stosowanie, obok krajowego oznakowania pochodzenia lub oznakowania jakości, dodatkowo także oznakowania „wyprodukowano w UE” – bez wątplenia z korzyścią dla rynku pracy.

22. Przypomina własną opinię w sprawie pakietu „Odpowiedzialne przedsiębiorstwa” (dotyczącą komunikatu Komisji Europejskiej COM(2011) 681–685 final) i podkreśla, że podejście uwzględniające równowagę społeczną i środowiskową może wywrzeć pozytywny wpływ na konkurencyjność przedsiębiorstw, zarządzanie ryzykiem, redukcję kosztów, trwałe relacje z klientami i potencjał innowacyjny.

23. Popiera środki mające na celu tworzenie miejsc pracy w sektorze związanym z równowagą środowiskową, opieką zdrowotną i ICT (co znalazło także swoje potwierdzenie w konkluzjach z posiedzenia Prezydium KR-u w dniach 22–23 marca 2012 r.). Uważa ponadto, iż należy pamiętać m.in. o tym, że fundamentem europejskiego rynku pracy

⁽¹⁾ Cdr 648/2012, COTER-V-24.

w dalszym ciągu są głównie miejsca pracy w branży przemysłowej i wytwórczej, które to sektory w ogromnym stopniu przyczyniły się do rozwoju Europy. W związku z tym wnosi o lepsze uwzględnienie tych miejsc pracy i zaproponowanie instrumentów przekwalifikowania kapitału ludzkiego.

24. Przypomina, że przestawienie się na gospodarkę zrównoważoną i niskoemisyjną wymaga niezbędnej restrukturyzacji obecnego rynku pracy, którą należy wesprzeć pod każdym względem za pomocą odpowiednich środków wspierających.

25. Popiera propozycję przedłużenia okresu działania instrumentu mikrofinansowego Progress, gdyż umożliwia on finansowanie niewielkiej pomocy dla wartościowej i użytecznej społecznie działalności.

26. Popiera propozycję Komisji Europejskiej, by utrzymać Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji (EFG), gdyż przedsiębiorstwa europejskie nadal znajdują się w niepewnej, kryzysowej sytuacji. Oczekuje jednak wyjaśnienia na temat przyszłości tego programu oraz wyraża nadzieję, że nowe procedury uruchomienia funduszu będą prostsze, szybsze i pewniejsze.

Przywrócenie dynamiki rynków pracy

27. Zachęca państwa członkowskie do uwzględnienia w swych krajowych programach reform wytycznych Komisji Europejskiej, a zwłaszcza zaleceń dotyczących modelu *flexicurity*, który jest prawdziwym wyzwaniem dla europejskiego rynku pracy. Polityka uwzględniająca z jednej strony konieczność elastycznego systemu pracy, a z drugiej potrzebę ochrony obywateli, powinna w głównej mierze koncentrować się na regionach i organach lokalnych. Ubolewa ponadto, że mimo politycznego zobowiązania podjętego podczas wiosennego szczytu Rady Europejskiej w 2012 r. i wytycznych określonych w komunikacie Komisji, nie wszystkie państwa członkowskie przedstawiły w ramach krajowych programów reform na 2012 r. krajowe plany dotyczące zatrudnienia, które określają kompleksowe środki sprzyjające tworzeniu miejsc pracy, w tym ekologicznych miejsc pracy.

28. Wyraża zaniepokojenie z powodu braku aktywności i bezrobocia osób młodych w Unii Europejskiej i zachęca Komisję Europejską oraz państwa członkowskie do przedsięwzięcia wszelkich niezbędnych środków, by zapewnić ludziom młodym pracę zgodną z ich kwalifikacjami, która da im ekonomiczną stabilność i niezależność.

29. Przyjmuje do wiadomości fakt, że w niektórych krajach wskaźnik bezrobocia osób młodych jest dużo wyższy niż w innych i zachęca Komisję Europejską do uważnego śledzenia tej sytuacji, m.in. poprzez ściślejszą kontrolę rozpoczętych programów i jak najszybszą realizację celu polegającego na przygotowaniu wniosku dotyczącego zalecenia Rady w sprawie instrumentów gwarancyjnych dla osób młodych.

30. Odnawia, że w niektórych państwach członkowskich pracodawcy nadużywają możliwości związanych z przyjmowaniem stażystów i przyjmuje z zadowoleniem propozycję wprowadzenia ram jakości w tej dziedzinie. Sugeruje jednocześnie,

by nie stosować zbyt daleko idących ograniczeń wiążących się z ryzykiem odejścia od zatrudniania stażystów przez firmy.

31. Wzywa państwa członkowskie do dołożenia starań, by do 2013 r. na podstawie umowy dotyczącej stażu wszyscy stażyści mogli korzystać z odpowiedniej ochrony i otrzymywali niezbędne informacje na temat swych praw i obowiązków, a także na temat praw i obowiązków pracodawcy.

32. Uważa, że powinny istnieć dobre możliwości organizacji staży dla studentów na uczelniach wyższych w Unii Europejskiej, ponieważ przyczyni się to do zbliżenia studentów do środowiska pracy. Konieczne jest bowiem stworzenie pomostu łączącego środowisko akademickie z rynkiem pracy, co można osiągnąć m.in. dzięki takim programom jak „Uczenie się przez całe życie” lub „Erasmus dla młodych przedsiębiorców”. Okazuje się, że zwłaszcza ten drugi program bardzo skutecznie przyczynia się do ożywienia przedsiębiorczości, co ma niebagatelne znaczenie dla przezwyciężenia kryzysu.

33. Żywi nadzieję, że podmioty regionalne będą mogły odgrywać ważną rolę pomostu łączącego środowisko szkoleń zawodowych z sektorem produkcji. Chciałby stać się propagatorem porozumień zapewniających uznanie uniwersytetów dla działań prowadzonych bezpośrednio na terenie zakładów pracy bądź w jednostkach sektora publicznego lub trzeciego sektora w czasie szkoleń. Warunkiem realizacji tego scenariusza jest konsensus osiągnięty między regionalnymi bądź lokalnymi urzędami edukacyjnymi, partnerami społecznymi, przedstawicielami zakładów pracy i pracownikami uniwersytetów.

34. Stwierdza, że dla osób młodych staże są obecnie jedną z głównych metod wejścia na rynek pracy, odnotowując jednocześnie, że w praktyce nierzadkie są przypadki, gdy są oni przenoszeni z jednego stażu na drugi, nie mając możliwości otrzymania prawdziwej umowy o pracę, która dawałaby im należne gwarancje. Wyraża zatem ubolewanie, że pośród propozycji Komisji Europejskiej zabrakło zalecenia dla państw członkowskich w sprawie tego, jak najlepiej uregulować tę sytuację i przezwyciężyć przeszkody za pomocą odpowiedniej polityki pracy, ewentualnych zachęt podatkowych i innych właściwych środków.

35. Przypomina, że osoby młode obdarzone naturalnym potencjałem w zakresie innowacji i umiejętności zrzeszania się tworzą zasoby o fundamentalnym znaczeniu i że właśnie z tej perspektywy powinni być postrzegani przez przedsiębiorstwa, organizacje i instytucje publiczne. Wartość dodana stażu widoczna jest wtedy, gdy przeszkolony stażysta staje się aktywnym pracownikiem przedsiębiorstwa, organizacji lub instytucji publicznej, w których interesie leży dalsza współpraca.

36. Żywi nadzieję, że w niedalekiej przyszłości państwa europejskie dostosują system oświaty do warunków zmieniającej się rzeczywistości na globalnym rynku pracy. Główny wskaźnik służący do oceny kształcenia – wskaźnik skolaryzacji – nie spełnia należycie swojej roli. Dlatego zachęca do poszukiwania nowych, skuteczniejszych możliwości oceny polityki edukacyjnej. Wskazane jest przededefiniowanie celów szkolnictwa wyższego oraz dopasowanie systemu pomiaru, kontroli i finansowania do potrzeb rynkowych.

37. Zgadza się, że mamy do czynienia z niedoborem umiejętności dostosowanych do wymogów przyszłego rynku pracy, w związku z czym pozytywnie ocenia propozycję powołania do życia unijnej panoramy umiejętności, która powinna jak najszybciej doprowadzić do pełnego uznawania kwalifikacji i kompetencji – jest to niezbędne do zagwarantowania prawdziwie jednolitego rynku pracy w Unii Europejskiej.

38. Podkreśla, że przyszły europejski paszport kompetencji zawodowych nie powinien być instrumentem pozwalającym na uznawanie zaniżonych standardów, ale czymś, co umożliwi realną ocenę praktycznych umiejętności (związanych z produkcją, rzemiosłem, itp.), które stanowią o doskonałości naszych regionów, i sprzyja tym samym zatrudnianiu pracowników w oparciu o ich przygotowania.

39. Odnotowuje obecny brak interakcji między placówkami oświatowymi a środowiskiem pracy i opowiada się za propagowaniem kształcenia przemiennego realizowanego poprzez wspomniane już staże, a także programy szkoleniowe – w szkołach i na uniwersytetach – prowadzone przez osoby czynne zawodowo.

40. Proponuje opracowanie specjalnych programów wymiany między urzędnikami administracji publicznej a przedsiębiorstwami, by wypełnić lukę między służbą cywilną a potrzebami przedsiębiorstw, co umożliwi wzajemne poznanie się i skorzystanie ze sprawdzonych rozwiązań.

41. Opowiada się poza tym za promowaniem kształcenia ustawicznego pracowników (poprzez odpowiednie programy współfinansowane z funduszy europejskich).

42. Uważa za istotne zachęcanie do samozatrudnienia i prywatnej przedsiębiorczości, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorstw zakładanych przez młodych ludzi. Mogłoby to pomóc w efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, które w innych okolicznościach pozostają bezproduktywne (koszty przedwczesnych emerytur, zapomogi dla bezrobotnych).

43. Zgadza się z koniecznością propagowania środków, które mogą się przyczynić do stworzenia europejskiego rynku pracy, ułatwiając mobilność obywateli i pracowników UE dzięki wyeliminowaniu przeszkód podatkowych, przenoszeniu zasiłków dla bezrobotnych i możliwości przenoszenia uprawnień emerytalnych.

44. Jest przekonany, że respektowanie zobowiązań i ochrona praw mobilnych pracowników powinny nadal należeć do priorytetów UE, tak by rozwinąć odpowiednią mobilność na rynku wewnętrznym. Dlatego też system rozwiązywania problemów rynku wewnętrznego (SOLVIT) mógłby zostać włączony do usług Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości, by pracodawcom i pracownikom umożliwić korzystanie ze zintegrowanego punktu kontaktowego ds. europejskich.

45. Ocenia pozytywnie propozycję udoskonalenia Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES), m.in. poprzez wprowadzenie serwisu „Match and Map”, który przyczyni się do jasnego przedstawienia dystrybucji geograficznej ofert pracy. W związku z tym przypomina regionalne i krajowe znaczenie stypendiów

umożliwiających zdobycie doświadczenia zawodowego oraz proponuje zakrojone na szeroką skalę połączenie ich z programami realizowanymi przez Europejską Sieć Przedsiębiorczości, regiony oraz izby handlowe, które mają tę zaletę, że są ściśle powiązane z przedsiębiorstwami oraz znają ich potrzeby i problemy.

46. By uniknąć powielania prac, zachęca Komisję Europejską do szczegółowego przedstawienia wykonanych już badań, które łączą popyt i podaż na krajowych rynkach pracy. Wymiana i koordynacja tych danych może okazać się zasadniczym warunkiem funkcjonowania mobilności wewnątrz UE. W tym celu przywołuje badanie Excelsior przeprowadzone przez włoski system izb handlowych.

47. Przyjmuje z zadowoleniem oświadczenie o rozpoczęciu do końca 2012 r. konsultacji w sprawie migracji ekonomicznej i proponuje wnikliwe zastanowienie się nad kwestią migracji cyrkulacyjnej oraz wsparcie harmonizacji przepisów krajowych.

Poprawa systemu zarządzania na poziomie UE

48. Przyjmuje z zadowoleniem ściślejszą koordynację europejskiego systemu zarządzania i podkreśla zasadniczą rolę władz lokalnych i regionalnych – z poszanowaniem zasady pomocniczości.

49. Popiera propozycję corocznego wydawania publikacji przedstawiającej poziomy referencyjne wskaźników zatrudnienia. System ten mógłby dotyczyć nie tylko krajowych, lecz również regionalnych rynków pracy aż do poziomu NUTS 2, i umożliwiać stosowanie rozwiązań wyraźniej odzwierciedlających różne realia.

50. Wyraża nadzieję, że przyszły europejski system rachunków (SEC2010) będzie mógł objąć większą liczbę regionalnych danych statystycznych na poziomie NUTS 2 i udostępnić konkretne wskaźniki umożliwiające poprawę systemu zarządzania na szczeblu UE i zwiększenie poczucia odpowiedzialności poszczególnych szczebli władzy.

51. Zgadza się z potrzebą wprowadzenia pewnych form monitorowania postępów poczynionych w zakresie realizacji krajowych planów zwiększania zatrudnienia, pod warunkiem że nie będą im towarzyszyć sankcje skutkujące konsekwencjami o zasięgu lokalnym i regionalnym.

Załącznik – zestaw głównych działań w zakresie zatrudnienia w zielonej gospodarce

52. Uważa, że konieczne jest opracowanie jednoznacznej definicji „zielonych miejsc pracy”, czyli ekologicznych miejsc pracy odpowiadających zasadom rozwoju zrównoważonego. Wymaga to opracowania wskaźników, które powinny stanowić jedyny europejski punkt odniesienia.

53. Proponuje większe zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych w opracowanie polityki zachęt dla ekologicznych miejsc pracy w ramach krajowych planów zwiększania zatrudnienia.

54. Proponuje ocenę możliwości opracowania koncepcji meta-okręgu ekologicznego na rzecz rozwoju zrównoważonego (czyli koncepcji klastra niezwiązanego z bliskim położeniem fizycznym przedsiębiorstw, który – dzięki nowym technologiom – może jednak umożliwić współpracę i jednocześnie konkurencję w oparciu o sukces okręgów przemysłowych), tak by stworzyć podstawę instytucjonalną i doprowadzić do uznania ekologicznej działalności gospodarczej.

55. Uważa, że wszystkie instrumenty stosowane na szczeblu europejskim, krajowym i regionalnym w celu dostarczenia niezbędnych informacji na temat przyszłych umiejętności ekologicznych, potrzebnych na rynku pracy, muszą być ze sobą skoordynowane i nawzajem się uzupełniać – tak, by uniknąć marnotrawstwa zasobów i dublowania wysiłków.

56. Wyraża uznanie dla działań informacyjnych prowadzonych w ramach programów jak *Intelligentna Energia dla Europy*.

57. Bardzo pozytywnie ocenia współpracę z EBI i proponuje wzmocnienie programu ELENA, by pomóc władzom lokalnym i regionalnym w pozyskiwaniu środków finansowych na realizację programów w dziedzinie energii zrównoważonej i odnawialnej.

58. Całkowicie zgadza się, że fundusze EFS i EFRR powinny być głównymi instrumentami rozwoju nowych umiejętności i zatrudnienia.

59. Uważa jednak, że należy dążyć do innowacyjnego wykorzystania tych funduszy, propagując szkolenia uwzględniające również mobilność międzynarodową, tak by była ona możliwa tam, gdzie uznaje się wzorcowe rozwiązania w zakresie zrównoważenia środowiskowego.

60. Chociaż uważa, że propozycja dotycząca promowania ekologicznych inwestycji w ramach instrumentu mikrofinansowego Progress jest interesująca, to nie rozumie potrzeby propagowania „forum podmiotów”.

61. Proponuje natomiast, by pośredników finansowych działających w ramach programu Progress zachęcano bodźcami finansowymi do wspierania projektów ekologicznych.

62. Uznaje znaczenie partnerstw jako instrumentu praktycznego stosowania zasady wielopoziomowego sprawowania rządów i zachęca do ich wykorzystywania.

63. Uważa, że istotne jest dążenie do koordynacji strategicznej wysokiego szczebla służb zatrudnienia, by zmniejszyć różnice między państwami członkowskimi. Ma nadzieję, że instrument PARES może zostać dostosowany do tego celu.

64. Pozytywnie ocenia wymianę sprawdzonych rozwiązań, m.in. za pomocą publikacji specjalnego podręcznika – oczywiście pod warunkiem, że nastąpią po niej konkretne działania.

Załącznik – plan działania dotyczący pracowników opieki zdrowotnej w UE

65. Całkowicie zgadza się z propozycją lepszego planowania i prognozowania dotyczącego pracowników opieki zdrowotnej w Unii Europejskiej.

66. Ma jednak nadzieję, że platformie państw członkowskich uda się szybko ujednoczyć ścieżki kształcenia, co umożliwi uproszczenie procedur biurokratycznych i większy przepływ pracowników opieki zdrowotnej w UE.

67. Zwraca się zatem o wcześniejsze sporządzenie (już w 2013 r.) wytycznych dotyczących wymiany zdolności w zakresie kształcenia i szkolenia w zawodach związanych z opieką zdrowotną, gdyż przegląd zdolności powinien być wyłącznie przygotowaniem do opracowania wytycznych.

68. Wyraża wątpliwości co do propozycji utworzenia europejskiej rady umiejętności pracowników w dziedzinie pielęgniarstwa i opieki oraz pilotażowego sojuszu na rzecz umiejętności sektorowych, gdyż nie rozumie wartości dodanej tej propozycji.

69. Uważa, że proponowana europejska platforma państw członkowskich może być mechanizmem wystarczającym i niezbędnym do szczegółowego określenia umiejętności w poszczególnych państwach członkowskich oraz do opracowania minimalnych wymogów w zakresie kształcenia pracowników opieki zdrowotnej, w tym pielęgniarzy i opiekunów.

70. Ocenia pozytywnie zamiar poznania sprawdzonych rozwiązań w zakresie naboru i utrzymywania pracowników, choć uważa, że proces ten powinien być jak najmniej kosztowny. Z tego względu proponuje, by najpierw rozpoczęto specjalne konsultacje, a następnie – na podstawie uzyskanych wyników – oceniono, czy przystąpić do innych rodzajów badań.

71. Jeżeli chodzi o nabór pracowników opieki zdrowotnej, przypomina o potrzebie zniechęcenia ludności do podejmowania pracy nierejestrowanej – dotyczy to zwłaszcza opiekunów pracujących w domu pacjenta.

72. Uważa, że kodeks postępowania WHO powinien być jednolicie stosowany w całej Unii Europejskiej, lecz wzięwszy pod uwagę jego niewiążący charakter, apeluje o udostępnienie bardziej szczegółowych informacji na temat środków, jakie należy przedsięwziąć w celu jego zastosowania.

Załącznik – zestaw głównych działań w zakresie zatrudnienia w sektorze technologii informacyjno-komunikacyjnych

73. Przyjmuje z zadowoleniem propozycję powoływania partnerstw na rzecz zaangażowania podmiotów działających na rynku ICT, izb handlowych, władz publicznych oraz jednostek badawczych w organizację inicjatyw szkoleniowych na temat umiejętności wymaganych na rynku.

74. Uważa jednak, że oprócz wspierania kampanii podnoszącej świadomość społeczną i promującej karierę zawodową w dziedzinie ICT wśród ludzi młodych, konieczne jest także szersze promowanie inwestycji w tym sektorze (ze względu na to, że badania Komisji Europejskiej wykazują, że inwestycje takie zwiększają wydajność) i poprawa jego konkurencyjności poprzez odpowiednie metody uwzględniające różnice między państwami członkowskimi (przykładem mogłoby tu być łączenie przedsiębiorstw).

75. Zaleca analizę działań sprzyjających powstawaniu nowych przedsiębiorstw, ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze ICT. Przykłady takich działań to: tworzenie inkubatorów w obrębie parków naukowych i technologicznych (charakteryzujących się skoncentrowaną obecnością nowych firm wyspecjalizowanych w nowoczesnych technologiach – przedsiębiorstwa te korzystają z dobrych warunków, tworząc korzystny i synergiczny klimat między zakładami) oraz inwestycje bezpośrednie regionalnych instytucji finansowych (które, uczestnicząc w kapitale ryzyka nowopowstającej firmy przez pierwsze lata jej działalności, ułatwiają i chronią finansowanie, zastępując tym samym prywatne środki kapitałowe wysokiego ryzyka).

76. Proponuje, by wsparciem kształcenia objąć także pracowników powyżej 55 roku życia, ponieważ sektor ICT jest młody i rozwija się w sposób naturalny, zgodnie ze zmieniającymi się potrzebami rynku. Sugeruje zwrócenie szczególnej uwagi na sektor publiczny, gdzie niechęć do przyjmowania nowych pracowników doprowadził do znacznego podwyższenia średniego wieku osób zatrudnionych, a tym samym do opóźnień w dziedzinie wykorzystania nowych technologii informatyczno-telekomunikacyjnych, na których opierają się świadczone usługi.

77. Docenia opracowanie europejskich ram e-umiejętności, nalegając na ich ściślejszą koordynację z podobnymi inicjatywami (takimi jak ECDL), żeby uniknąć dublowania inicjatyw.

78. Przyjmuje z zadowoleniem gotowość do finansowania projektu pilotażowego w celu stworzenia mapy certyfikatów pod warunkiem, że projekt ten zostanie wykorzystany jako pierwszy krok na drodze do normalizacji certyfikatów.

79. Zgadza się z tym, by EFS odgrywał zasadniczą rolę w realizacji tej polityki, lecz przypomina, że dla osiągnięcia konkretnych wyników lepiej byłoby skoncentrować wydatki

Bruksela, 1 lutego 2013 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO